

8. अ. उपनयनसंस्कारानामर्थोऽप्यभावात्कारं निर्दिशत ।

५

१. मुखकान्तिः कौमुदीव महोज्ज्वला ।
२. प्रियायाः मुखं कमलसमं कान्तम् ।
३. मोदी कृष्ण इव विचक्षणः ।
४. वानर्यो पार्वतीपरमेष्ठरौ इव सम्पुत्रौ ।
५. भारतं सम्पदि स्वर्गोपमम् ।

आ. किमिह/अत्रानां सप्तलपदं विलिख्य समासनाम असि लिखत ।

५

१. कत्रे जानाति इति ।
 २. ज्ञायाज्ज्ञानः कः ।
 ३. न विद्वते विज्ञा कस्य सः ।
 ४. कुर्वते कुर्वे इति ।
 ५. जायते च पश्ये च इत्येवं सम्हरतः ।
9. मुक्तमुचिहं निर्दिश्य नयनान् वक्षिष्य, हन्तसः नाम च सूचयत ।
१. शृगेरिवार्यं स्मृतिरन्वगच्छत् ।
 २. योन्तः प्रविश्य मम वाचमिमं प्रसुप्ताम् ।

६

10. अ. अलङ्कारं संस्कृतेन विवृणुत ।

४

- परस्य नीलोत्पलद्वन्द्वम्
- आ. अन्यतरविषयम् आश्रित्य संस्कृतेन प्रबन्धं वित्यस्यत ।
१. श्रीराममन्दिरनिर्माणम् ।
 २. परिसरसंरक्षणम् ।
 ३. पत्रं लिखत ।

५

४

नगरे 'स्वच्छभातम्' आयेनविदुम् अनुमतिं सम्प्राप्य नगरपालिकां प्रति पत्रं लिखत ।

अथवा

श्रीमद्रामायणपुस्तकस्य श्रेष्ठपाद्य व्यवस्थापकं प्रति पत्रं श्रेष्ठयत ।

ॐ

संस्कृतम्

पञ्चलवद्वय संस्कृतम्

कोविदपरीक्षा

समयः - षण्मात्रयम्

दिनम् - श्रावर्णि सं॥ भाषकृष्णप्रतिपद्

अङ्काः - १००

पाठ्यवासरः, २८.०२.२०२१

1. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत । (दशानाम्)

१०

१. सप्तर्षयः पूजार्थं पश्यानि कुतः नयन्ति ?
२. कुमारसम्भवकाव्यं केन रचितम् ?
३. मन्मथस्य पत्नी का ?
४. देवानां सन्देशं शिवाय कः नीतवान् ?
५. इन्द्रः शिवं किं प्रार्थितवान् ?
६. युद्धे निश्चिदे, कुमारः कस्मिन् पदे अभिषिक्तः ?
७. नलः कस्य देशस्य राजा ?
८. हंसः किमर्थं विदग्धदेशम् अगच्छत् ?
९. कलिः कां प्रतिज्ञाम् अकरोत् ?
१०. विदग्धदेशस्य राजधानी का ?
११. के नलवेषं धृतवन्तः ?
१२. नलः कदा आत्मानं परिचायितवान् ?

2. सप्तन्दर्भ संस्कृतेन व्याख्यात । (पञ्चानाम् एव)

१०

१. इयं पार्वती हरस्य अर्धाङ्गिनी भविष्यति ।
२. क्रोधं प्रभो ! संहार संहार ।
३. बाले ! कठोरं तपश्चरणं क ? तव इदं कोमलशरीरं क ?
४. हे कल्याणि ! वीरपुत्रं प्राप्नुहि ।
५. एषः हंसः एव मया ग्रहीतव्यः ।
६. वेदाः अप्रमाणं, शास्त्राणि निन्धानि ।
७. दिक्षपालाः एव वरणीयाः ।

(पु.प.प.)

3. अ. द्वयोः पदविभागं कृत्वा अन्यरचनां प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च (संस्कृतभाषया) लिखत ।

१. मरुत्युक्ताश्च मरुतसखाभं तमर्च्यभारादभिर्वर्तमानम् ।
अवाकिरन् बाललताः प्रसूनैराचारलजैरिव पौरकन्याः ॥
२. स त्वं मदीयेन-सरीरवृत्तिं देहेन निर्वर्तयितुं प्रसीद । 121
दिनावसानोत्सुकबालवत्सा विसृज्यतां धेनुरियं महर्षेः ॥
३. भक्त्या गुरौ मय्यनुकम्पया वा प्रीतास्मि ते पुत्र वरं वृणीष्व । 121
न केवलानां पयसां प्रसूतिम् अवेहि मां कामधुयां प्रसन्नाम् ॥

आ. एकस्य सुभाषितस्य तात्पर्यम् आङ्ग्लभाषया कन्नडभाषया वा लिखत । ४

१. मनसि ववसि काये पुण्यपीयूषपूर्णाः
त्रिभुवनमुपकारश्रेणिभिः प्रीणयन्तः ।
परगुणपरमाणून् पर्वतीकृत्य नित्यं
निजहृदि विकसन्तः सन्ति सन्तः कियन्तः ॥
२. साहित्यसङ्गीतकलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविषाणहीनः ।
तृणं न खादन्नपि जीवमानस्तद्गांधेयं परमं पशूनाम् ॥

4. श्लोचालङ्कारं सोदाहरणं विवृणुत । (कन्नडेन आङ्ग्लभाषया वा)

अथवा

प्रेरणार्थकणिजन्तरूपाणि विवृणुत ।

5. उदाहरणानुसारं रिक्तं स्थानं पूरयत ।

उदा - कर्तुम् इच्छति	चिकीर्षति	चिकीर्षा	चिकीर्षुः
१. पठितुम् इच्छति	पिपठिषति
२. आगन्तुम् इच्छति	आजिगमिषुः
३. वक्तुम् इच्छति	विवक्षति
४. लेखितुम् इच्छति	लिखेति
५. क्रीडितुम् इच्छति	चिक्रीडिषा

6. अ. तद्विज्ञानानां विग्रहवाक्यानि लिखत । (षण्णाम्)

१. मधुरता
२. गुणी
३. भारतीयाः
४. शक्तिमान्
५. बुद्धिमती
६. कोमलत्वम्
७. ऐन्द्रः

आ. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत । (षण्णाम्)

१. चक्रपाणिः
२. त्रिलोकी
३. सशिष्यः
४. महर्षिः
५. वागर्थो
६. प्रतिदिनम्
७. काव्याभ्यासः

इ. संयोजयत

१. दण्डी
२. यास्कः
३. माघः
४. श्रीहर्षः
५. पाणिनिः
६. भारविः

ई. अधोनिर्दिष्टेषु एकैकस्य उदाहरणद्वयं लिखत ।

१. नञ्समासः
२. कुसमासः
३. प्रादिसमासः
४. गतिसमासः
५. उपपदसमासः

7. अ. उदाहरणानुसारं तरपू-नमबन्तरूपाणि लिखत ।

उदा - १. दृढ (पुं)

१. सुन्दर (स्त्री)	सुन्दरता	सुन्दरतमा
२. तीक्ष्ण (स्त्री)
३. तनु (नपुं)
४. उन्नत (स्त्री)
५. द्रुत (पुं)

आ. सूक्तद्वयं व्याख्यात । (कन्नडेन आङ्ग्लभाषया वा)

१. न हि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते ।
२. आ नो भद्राः क्रतवो यन्तु विश्वतः ।
३. योगिनः कर्म कुर्वन्ति सर्वं तत्कत्वात्मशुद्धये ।